

RÅD OM FISKE AV KONGEKRABBE I 2026

Tittel (norsk og engelsk):

Råd om fiske av kongekrabbe i 2026

Rapportserie:

Rapport fra havforskningen
ISSN:1893-4536

År - Nr.:

2025-74

Dato:

17.11.2025

Distribusjon:

Åpen

Program:

Kystøkosystemer

Forskningsgruppe(r):

Dyphavsfisk, hai og skalldyr

Antall sider:

12

Innhold

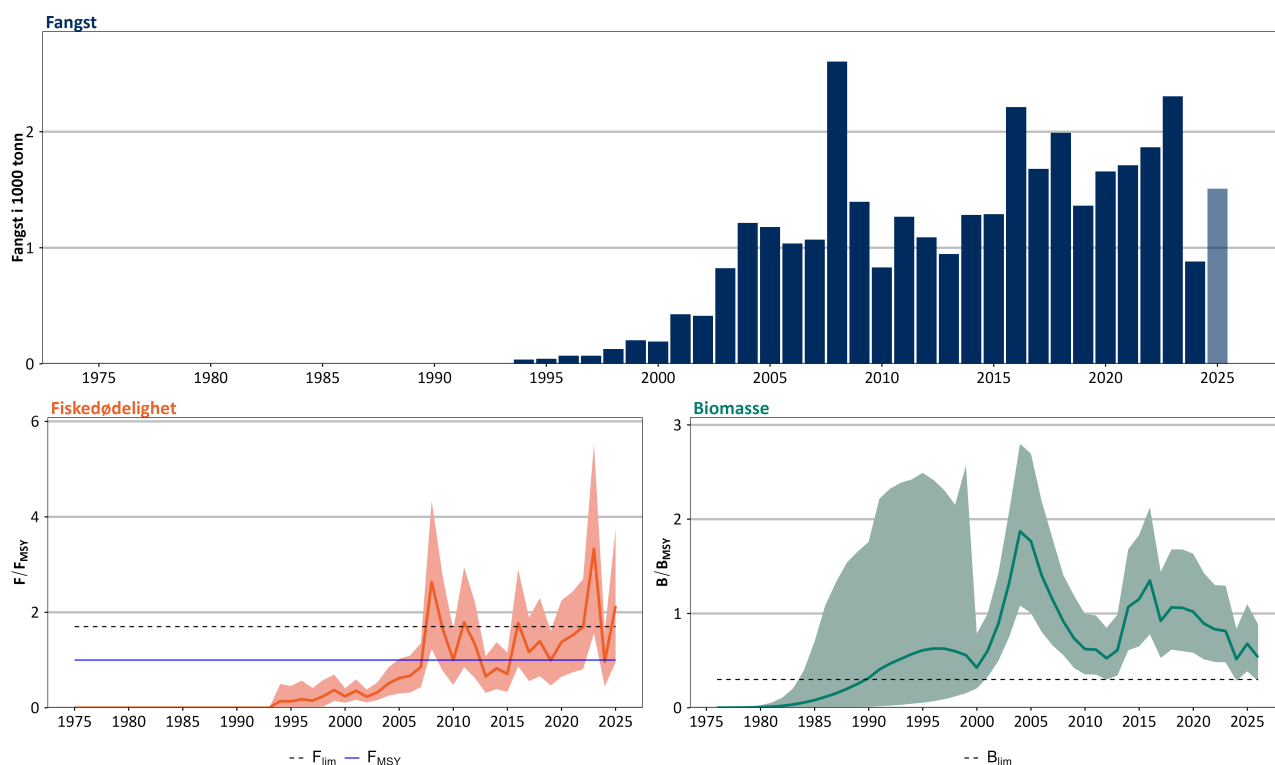
Råd om fiske	4
Bestandsutvikling over tid	4
Fangstscenarier	4
Referansepunkt	6
Grunnlag for råd	6
Kvaliteten på bestandsvurderingen	7
Saker relevant for rådet	8
Råd, fangst og landinger over tid	9
Sammendrag av bestandsvurderingen	9
Referanser	11

Råd om fiske

Havforskningsinstituttet (HI) anbefaler at den totale fangsten av hannkrabbe for 2026 i kvoteregulert område ikke overstiger 850 tonn.

Bestandsutvikling over tid

Etter at den første kongekrabben ble fanget i norske farvann på 1970-tallet, økte bestanden raskt (Figur 1). Fisket begynte som et forskningsfiske i 1994, og i takt med den økende fiskeridødelighet (Figur 1), har bestanden, til tross for noe variasjon, vist en generelt nedadgående trend siden 2003. I 2025 var bestanden estimert til å være under B_{MSY} , men over B_{lim} . Fiskeridødeligheten har i de fleste årene etter 2008 vært over F_{MSY} . I 2025 er fiskeridødeligheten estimert til å være over både F_{MSY} og F_{lim} (Hjelset mfl. 2025).

Figur 1: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Oppsummering av bestandsvurderingen. Øverst: Totallandinger. Utkast og utkastdødelighet er ukjent. Predikert fangst for 2025 vises i lyseblå. Nederst: Fiskedødelighet og høstbar biomasse relativt til B_{MSY} og F_{MSY} . Linjer viser gjennomsnitt og fargede områder 95% konfidensintervall. MSY-referansepunkt (F_{MSY}) er indikert med blå linje, B_{MSY} tilsvarer $B/B_{MSY}=1$, og føre-var-referansepunkter F_{lim} og B_{lim} er indikert med stiplete linjer.

Fangstscenarier

Nærings- og fiskeridepartementet (Anon. 2007) har definert forvaltningsmål for kongekrabbeforvaltningen både innenfor og utenfor kvoteregulert område. Innenfor er målet å opprettholde et langsiktig kommersielt fiskeri samtidig som spredningen vestover begrenses til et minimum. Utenfor det kvoteregulerte området er målet å holde krabbebestanden så lav som mulig gjennom et fritt fiske.

Forvaltningsmålene omgjøres til følgende målbare referanser for rådgivningen om uttak i kvoteregulert område: Kravet om at det er mindre enn 10 % sannsynlighet for at bestanden faller under B_{lim} , og at det er maksimalt 35 % sannsynlighet for at fiskeridødeligheten overskrider grensen F_{lim} .

Rådet samsvarer med de ovenfornevnte referanseverdiene for fiskedødelighet og biomasse av fangstbare hannkrabber. Andre alternative fangstmuligheter med tilhørende risikovurderinger for kongekrabbe i 2026 er:

Tabell 1: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Grunnlaget for fangstscenariene.

Variabel	Verdi	Merknad
Gjennomsnittlig F_{2025} / F_{MSY}	2,13	Basert på estimert fangst i 2025; relativ verdi
Gjennomsnittlig B_{2026} / B_{MSY}	0,54	Korttidsprediksjon fra bestandsmodellen; høstbar biomasse, relativ verdi
Fangst 2025	1 510	Predikert totalfangst antatt totalkvote blir fisket; i tonn
Urapportert fangst og utkastdødelighet	0,00	Antatt dødelighet fra urapportert fangst og utkast; prosent av totalfangst

Tabell 2: Kongekrabbe i kvoteregulert område: Fangstmuligheter for 2026 med tilhørende risikovurdering.

Basis	Totalfangst	Bestandsbiomasse B_{2027} / B_{MSY}	Fiskedødelighet F_{2026} / F_{MSY}	% risiko for $B_{2027} < B_{lim}$	% risiko for $F_{2026} > F_{MSY}$	% risiko for $F_{2026} > F_{lim}$	% endring i totalfangst	% endring i kvoteråd
Fangst 2026 = 850t	850	0,57	1,05	10,0	54	18,1	-44	-44
Fangst 2026 = 600t	600	0,61	0,68	6,4	23	3,3	-60	-60
Fangst 2026 = 700t	700	0,60	0,82	7,7	36	7,6	-54	-54
Fangst 2026 = 800t	800	0,58	0,97	9,1	48	14,1	-47	-47
Fangst 2026 = 900t	900	0,56	1,13	10,9	59	22	-40	-40
Fangst 2026 = 1000t	1 000	0,54	1,31	13,0	68	32	-34	-34
Fangst 2026 = 1100t	1 100	0,52	1,49	14,9	76	41	-27	-27
Fangst 2026 = 1200t	1 200	0,50	1,69	17,5	81	50	-21	-21
Fangst 2026 = 1300t	1 300	0,48	1,91	20	85	58	-13,9	-13.9
Fangst 2026 = 1400t	1 400	0,46	2,2	23	89	65	-7,3	-7.3

Basis	Totalfangst	Bestandsbiomasse B /B	Fiskedødelighet F /F	% risiko for B B	% risiko for < F > F	% risiko for F F	% endring i totalfangst	% endring i kvoteråd
Fangst 2026 = 1500t	1 500	0,44	2,4	26	92	71	-0,66	-0.66
Fangst 2026 = 1600t	1 600	0,42	2,7	29	94	77	6,0	6.0
MSY- tilnærming	733	0,59	0,87	8,3	40	9,5	-51	-51
F 2026 = 0	0	0,73	0,00	2,0	<1,00	<1,00	-100	-100

Referansepunkt

Referansepunktene for kongekrabbe i det kvoteregulerte området er relative og estimeres hvert år i bestandsmodellen. Målet er å sikre et maksimalt bærekraftig utbytte med F_{MSY} og holde bestanden over MSY $B_{trigger}$. Føre-var-referansepunktet B_{lim} skal sikre at bestandsbiomassen ikke faller under et kritisk lavt nivå.

Tabell 3: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Referansepunkter og deres grunnlag.			
Rammeverk	Referansepunkt	Verdi *	Grunnlag
MSY- tilnærming	B_{MSY}	$B/B_{MSY} = 1$	Relativ verdi fra bestandsmodellen. Referansepunkter blir estimert i bestandsmodellen og kan endre seg når bestandsvurderingen blir oppdatert.
	F_{MSY}	$F/F_{MSY} = 1$	
Føre-var tilnærming	B_{lim}	$B/B_{MSY} = 0,3$	
	F_{lim}	$F/F_{MSY} = 1,7$	

*Absolutte referansepunkter er ikke definert for denne bestanden. Estimerte relative verdier av F/F_{MSY} og B/B_{MSY} blir brukt til å bestemme bestandstilstanden relativt til MSY-referansepunkter.

Grunnlag for råd

Tabell 4: Grunnlaget for rådet for kongekrabbe i kvoteregulert område.

Grunnlaget for rådet	Maksimalt utbytte med mindre enn 10 % risiko for $B < B_{lim}$
Forvaltningsmål	Forvaltningsmål om å maksimere fangstutbytte på lang sikt og begrense spredning
Bestandsvurdering	Bayesiansk hierarkisk biomassemodell
Datagrunnlaget	Rapporterte landinger (sluttsedler), bestandsindekser basert på kongekrabbetokt (1995—2025)

Kvaliteten på bestandsvurderingen

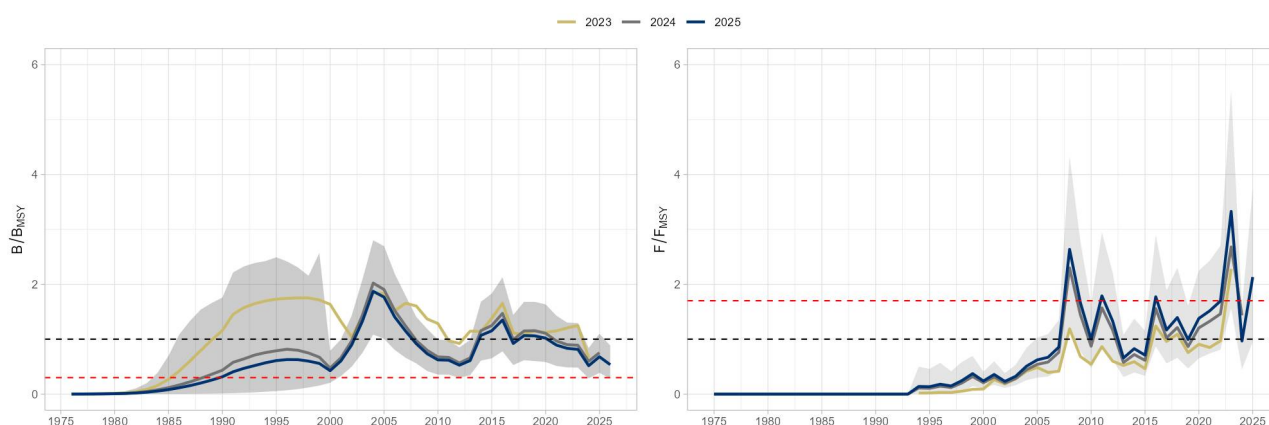
I 2025 ble bestandsvurderingen revidert ved å overføre bestandsmodellen til et nytt modelleringsrammeverk (Stan Development Team 2025). Denne nye løsningen ble valgt for å gi større fleksibilitet og en bedre integrasjon av dataene, mens den underliggende biomassemodellen forble i stor grad uendret. Resultatene fra den nye modellen indikerer omtrent samme nivå på høstbar bestand av hannkrabber og samme fiskeridødelighet (sett i forhold B_{MSY} og F_{MSY}) over tid sammenlignet med den tidligere modellen.

I tillegg ble toktindeksene (tråltokt og teinetokt) revurdert, og metodikken bak disse indeksene oppdatert til en rom-tids-modell som bedre håndterer den komplekse bestandsfordelingen i fjordene. Begge indeksene viser omtrent samme bestandsutvikling over tid, og tar hensyn til både den romlige og tidsmessige utviklingen av bestanden. De nye indeksene antas å gi et mer presist bilde av bestandsutviklingen og reduserer usikkerheten i bestandsvurderingen, selv om de indikerer en noe mer negativ trend i bestanden over tid.

Fordi de oppdaterte toktindeksene indikerer en noe mer negativ utvikling i bestanden av fangstbare hannkrabber over tid, medfører dette en betydelig endring av antatt bestandsstørrelse både historisk sett og per i dag.

Bestandsmodellen gjelder kun for den delen av bestanden som er i det kvoteregulerte området. Det foreligger ikke tilstrekkelig kunnskap om inn-/utvandring mellom det kvoteregulerte området, den russiske sonen og frifiskeområdet, eller hvordan dette påvirker produktiviteten i kvoteregulert område. En slik delmodellering kan øke usikkerheten og føre til en overestimering av produktiviteten.

Kvaliteten og oppløsningen av fiskeridata i kongekrabbefisket er begrenset. For øyeblikket er det ikke tilgjengelig informasjon om fangstsammensetning og utkast, og det antas at det forekommer delvis feilrapportering av fangstlokasjoner, noe som kan gi et misvisende bilde av fisketrykket i de ulike fjordene. Feilrapportering kan bli spesielt problematisk hvis den skjer mellom det kvoteregulerte området og frifiskeområdet.

Figur 2: Sammenligning av bestandsvurderinger over tid. Figurene viser relativ størrelse av den høstbare biomassen (B/B_{MSY}) og fiskeridødelighet (F/F_{MSY}) for hannkongekrabbe (≥ 130 mm) i det kvoteregulerte området. Svarte og røde horisontale linjer angir henholdsvis verdiene for maksimalt utbytte (B_{MSY} og F_{MSY}) og kritisk lav/høy bestandsstørrelse (B_{lim})/fiskeridødeligheten (F_{lim}). Fargete linjer viser historiske estimater, grå områder viser 95 % konfidensintervaller fra årets bestandsvurdering. Bestandsestimater for 2024 ble erstattet med reviderte estimater basert på STAN-bestandsmodell og nye bestandsindekser, og avviker derfor fra kvoterådet i 2024.

Saker relevant for rådet

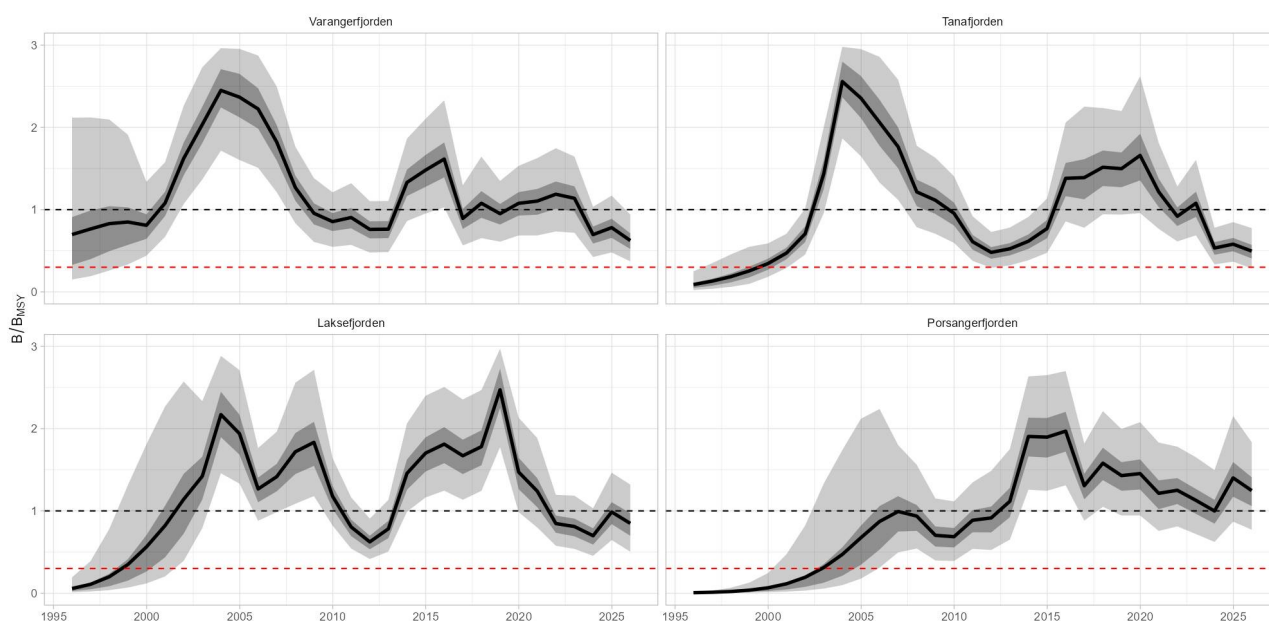
Kvoterådet gjelder for hannkrabber med ryggskjoldlengde ≥ 130 mm i kvoteregulert område, uavhengig om de har en skade eller ikke.

Bestandsstatusen varierer mellom fjordene (Figur 3). Porsangerfjorden er det eneste området hvor B/B_{MSY} er estimert til å ligge over B_{MSY} . De tre andre fjordene antas å være under B_{MSY} , men over B_{lim} . På grunn av manglende toktdata fra Østhavet, blir Østhavet ikke eksplisitt ansett som eget område, og modelleres kun som en del av totalbestanden. Østhavet har imidlertid blitt et viktig fangstområde, noe som bidrar til økt usikkerhet rundt bestandsestimatet.

HI anbefaler å stenge fisket fra 1. mars til 30. april som et minimum for å beskytte bestanden i den perioden hannkrabber og hunnkrabber møtes på grunne områder for skallskifte og reproduksjon. Denne stengningen vil bidra til å opprettholde en produktiv bestand, og samtidig reduserer risikoen for håndteringsskader på krabben.

Det frie fisket rett vest for grensen har økt betydelig de siste årene. En ukjent andel av denne fangsten er kjønnsmodne hunnkrabber, og en slik fangst vil utvilsomt redusere mengden egg og larver som driver inn i det kvotebelagte området og dermed medføre lavere forventet rekruttering i området. HI anbefaler å opprettholde det frie fisket for å redusere spredningshastigheten og sikre forvaltningsmålet om lav tetthet av kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte området.

Det er viktig å merke seg at utkastdødelighet ikke er inkludert i kvoterådet. Den antatte totalfangsten i bestandsmodellen baseres på rapporterte landinger, noe som sannsynligvis kan føre til en undervurdering av det totale uttaket.

Figur 3: Relativ størrelse av den høstbare biomassen (B/B_{MSY}) for hannkongekrabbe (≥ 130 mm) per fjord i det kvoteregulerte området. Svarte og røde linjer angir henholdsvis verdiene for maksimalt utbytte (B_{MSY}) og kritisk lav bestandstørrelse (B_{lim}). Lysegrå og mørkegrå områder viser 95 % og 50 % konfidensintervaller.

Råd, fangst og landinger over tid

Tabell 5: Kvoteråd, totalkvote for hannkrabber og landinger av hann og hunnkrabbe i kvoteregulert område. Tall for 2025 er oppdatert per september 2025. Alle verdier er i tonn.

År	Kvoteråd	Fastsatt kvote	Totalfangst hannkrabber	Totalfangst hunnkrabber
2009	600	1200	1395	54
2010	0	900	832	36
2011	900-1800	1200	1267	35
2012	<500	900	1090	32
2013	<900	1000	946	24
2014	<1000	1000	1283	31
2015	<1250	1100	1290	33
2016	<2000	2000	2213	60
2017	<1500	2000	1680	115
2018	<1250	1750	1989	129
2019	<1400	1400	1363	103
2020	<1530	1530	1659	129
2021	<1780	1810	1710	115
2022	<1844	1844	1867	118
2023	<2375	2272	2304	115
2024	<966	966	882	46
2025	<1510	1510	1132 *	44 *
2026	<850			
* Per september 2025				

Sammendrag av bestandsvurderingen

Tabell 6: Kongekrabbe i kvoteregulert område. Høstbare biomasser relativ til B_{MSY} , fangst i tonn, relativ fiskeridødelighet til F_{MSY} .

År	Relativ høstbar biomasse			Relativ fiskeridødelighet			
	Lav B/B _{MSY}	B/B _{MSY}	Høy B/B _{MSY}	Fangst (t)	Lav F/F _{MSY}	F/F _{MSY}	Høy F/F _{MSY}
1975	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
1976	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
1977	0,00	0,00	0,01	0	0,00	0,00	0,00
1978	0,00	0,00	0,01	0	0,00	0,00	0,00
1979	0,00	0,01	0,03	0	0,00	0,00	0,00
1980	0,00	0,01	0,05	0	0,00	0,00	0,00
1981	0,00	0,02	0,11	0	0,00	0,00	0,00
1982	0,00	0,03	0,20	0	0,00	0,00	0,00
1983	0,00	0,05	0,39	0	0,00	0,00	0,00

År	Relativ høstbar biomasse		Relativ fiskeridødelighet				
	Lav B/B	B/B	Høy B/B	Fangst (t)	Lav F/F	F/F	Høy F/F
1984	0,00	0,08	0,70	0	0,00	0,00	0,00
1985	0,00	0,12	1,09	0	0,00	0,00	0,00
1986	0,01	0,15	1,33	0	0,00	0,00	0,00
1987	0,01	0,20	1,54	0	0,00	0,00	0,00
1988	0,01	0,25	1,66	0	0,00	0,00	0,00
1989	0,01	0,31	1,76	0	0,00	0,00	0,00
1990	0,02	0,41	2,22	0	0,00	0,00	0,00
1991	0,02	0,47	2,32	0	0,00	0,00	0,00
1992	0,03	0,52	2,39	0	0,00	0,00	0,00
1993	0,04	0,57	2,42	0	0,00	0,00	0,00
1994	0,05	0,61	2,49	37	0,01	0,14	0,50
1995	0,07	0,63	2,42	44	0,01	0,13	0,46
1996	0,09	0,63	2,31	70	0,02	0,18	0,57
1997	0,12	0,60	2,15	69	0,02	0,15	0,41
1998	0,15	0,56	2,57	128	0,03	0,24	0,58
1999	0,21	0,43	0,79	202	0,14	0,37	0,69
2000	0,33	0,60	1,00	191	0,11	0,24	0,41
2001	0,50	0,89	1,43	428	0,17	0,36	0,60
2002	0,75	1,33	2,09	414	0,11	0,23	0,38
2003	1,08	1,87	2,80	823	0,16	0,32	0,53
2004	1,01	1,77	2,70	1214	0,25	0,51	0,84
2005	0,80	1,40	2,19	1178	0,30	0,62	1,03
2006	0,66	1,15	1,79	1038	0,32	0,67	1,09
2007	0,56	0,92	1,41	1070	0,43	0,86	1,35
2008	0,42	0,74	1,19	2604	1,23	2,64	4,33
2009	0,35	0,62	0,99	1395	0,78	1,67	2,78
2010	0,35	0,62	0,98	832	0,48	1,00	1,64
2011	0,30	0,53	0,85	1267	0,85	1,79	2,94
2012	0,34	0,61	0,99	1090	0,62	1,33	2,21
2013	0,61	1,07	1,68	946	0,31	0,66	1,08
2014	0,65	1,15	1,83	1283	0,39	0,83	1,37
2015	0,78	1,35	2,13	1290	0,33	0,71	1,16
2016	0,53	0,92	1,44	2213	0,87	1,77	2,90
2017	0,62	1,06	1,68	1680	0,56	1,17	1,89
2018	0,60	1,06	1,68	1989	0,66	1,39	2,30

År	Relativ høstbar biomasse		Relativ fiskeridødelighet				
	Lav B/B	B/B	Høy B/B	Fangst (t)	Lav F/F	F/F	Høy F/F
2019	0,58	1,02	1,63	1363	0,47	0,99	1,61
2020	0,51	0,89	1,43	1659	0,65	1,38	2,25
2021	0,49	0,83	1,30	1710	0,74	1,51	2,43
2022	0,48	0,81	1,29	1867	0,81	1,69	2,70
2023	0,29	0,52	0,84	2304	1,56	3,33	5,53
2024	0,39	0,68	1,10	882	0,45	0,97	1,60
2025	0,28	0,54	0,88	1510	0,95	2,13	3,75

Referanser

Anon. 2007. Stortingsmeldning nr 40 (2006-2007). Forvaltning av kongekrabbe. Det kongelige Fiskeri- og kystdepartement.

Hjelset, A. M., Zimmermann, F., Ono, K., Marcussen, J. B., Casla, A. R., Jenssen, M., og Berg, E. 2025. Kongekrabbe i norsk sone. Status og rådgivning for 2026. Rapport i Havforskningen. Havforskningsinstituttet.

Stan Development Team. 2025. "RStan: The R Interface to Stan." <https://mc-stan.org/>.

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Postboks 1870 Nordnes

5817 Bergen

Tlf: 55 23 85 00

E-post: post@hi.no

www.hi.no